

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 202/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-24C/8/2015 (predtým Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 24C/8/2015) takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B5-24C/8/2015. Navrhuje prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznať finančné zadosťučinenie 14 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a rozhodovacej činnosti ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľ sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava V 14. januára 2015 domáhal zaplatenia 20 641,33 eur s príslušenstvom. Okresný súd rozsudkom zo 6. apríla 2016 žalobe v časti vyhovel. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 3Co/298/2016 z 26. októbra 2017 rozsudok okresného súdu čiastočne zrušil. Okresný súd rozsudkom z 20. septembra 2021 žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 3Co/23/2022 z 29. novembra 2022 rozsudok okresného súdu potvrdil.

3. Sťažovateľ podal 31. marca 2023 proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Mestský súd po výzve z júna 2023 na zaplatenie súdneho poplatku najskôr v auguste 2023 sťažovateľovi oslobodenie od platenia súdneho poplatku nepriznal, napokon rozhodol o priznaní oslobodenia v januári 2024. V marci a apríli doručoval dovolanie a následné vyjadrenie k nemu stranám sporu. Spisový materiál bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní 14. mája 2024. Dňa 13. decembra 2024 bol spis bez rozhodnutia o dovolaní vrátený mestskému súdu ako predčasne predložený, keďže splnomocnenie udelené sťažovateľom obchodnej spoločnosti 7. mája 2015, ktoré by malo preukazovať oprávnenie na jeho zastupovanie v základnom aj v dovolacom konaní, nezodpovedá zákonným požiadavkám podľa § 92 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Mestský súd 3. februára 2025 vyzval sťažovateľa na odstránenie väd splnomocnenia. Nové splnomocnenie bolo mestskému súdu doručené 10. februára 2025.

4. Sťažovateľ už postup mestského súdu v napadnutom konaní v minulosti podrobil ústavnoprávnemu prieskumu. Ústavný súd predchádzajúce ústavné sťažnosti sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnené uzneseniami sp. zn. IV. ÚS 413/2021 zo 7. septembra 2021, sp. zn. IV. ÚS 292/2022 zo 14. júna 2022, sp. zn. II. ÚS 321/2024 z 11. júna 2024 a sp. zn. IV. ÚS 536/2024 z 22. októbra 2024, pričom samotný postup mestského súdu po podaní dovolania už napáda sťažovateľ po tretíkrát.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdení, že ani jeden rok, desať mesiacov a dva týždne po podaní dovolania nebola táto časť konania ukončená. Administratívny úkon predloženia veci najvyššiemu súdu pritom nemožno hodnotiť ako právne či fakticky zložitý. Sťažovateľovi nemožno prietahy pričítať na zodpovednosť, vykonávanie úkonov spojených s predkladaním dovolania na najvyššom súde (z § 437 CSP vyplýva mestskému súdu povinnosť predložiť vec na dovolacom súde nezávadným spôsobom) je plne v dispozícii mestského súdu, a prietahy boli spôsobené výlučne jeho nesústredeným postupom, keď nenapravil vady udeleného splnomocnenia ešte pred predložením spisového materiálu najvyššiemu súdu. Sťažovateľ zdôrazňuje celkovú dĺžku napadnutého konania, ktoré od podania žaloby trvá viac než desať rokov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nesústredeným postupom mestského súdu pri predkladaní súdneho spisu najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní.

7. Dovolacie konanie začína podaním dovolania, ktoré sa podľa § 427 ods. CSP nepodáva na najvyššom súde, ktorý je podľa § 35 CSP funkčne príslušný rozhodnúť o dovolaní, ale na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Z tejto procesnej konštrukcie vyplýva aj potreba úpravy úkonov súdu prvej inštancie po podaní dovolania. Úlohy okresného súdu podľa § 436 CSP sú postupné a zákonom jasne zadefinované. Ide o (i) odstránenie nedostatku právneho zastúpenia, (iii) následné vyrubenie súdneho poplatku spojené s výzvou na jeho zaplatenie s prípadným rozhodnutím

o oslobodení od súdneho poplatku alebo o zastavení dovolacieho konania, (iii) doručenie dovolania protistrane a doručenie vyjadrenia protistrany dovolateľovi a (iv) napokon samotné bezodkladné predloženie veci najvyššiemu súdu.

7.1. Prípadné nedodržanie tohto postupu je v praxi najvyššieho súdu bez jasného vyjadrenia v zákone, zrejme v predstave, že žiaden z týchto úkonov nemôže vykonať najvyšší súd, riešené tak, že vec sa vráti súdu prvej inštancie na riadne vykonanie úkonov podľa § 436 CSP. To, prirodzene, môže viesť k predĺženiu konania o dovolaní. Vráteniu spisu s dovolaním najvyšším súdom súdu prvej inštancie z podstaty veci predchádza celkom jednoduchý, administratívny postup, ktorého obsah je neporovnateľný so samotným rozhodovaním o mimoriadnom opravnom prostriedku. Ide o skontrolovanie toho, či bol dodržaný rovnako jednoduchý administratívny postup súdu prvej inštancie pred predložením veci najvyššiemu súdu (porov. III. ÚS 430/2022, III. ÚS 370/2024).

8. Mestský súd sa dovolaniu sťažovateľa venoval bez podstatných časových odstupov priebežnými úkonmi, výzvou na zaplatenie súdneho poplatku, rozhodovaním o oslobodení od platenia súdneho poplatku, doručovaním dovolania a vyjadrenia stranám sporu a vykonanie tohto administratívneho postupu mu zabralo vyše jeden rok. Ústavný súd dopĺňa, že v dôsledku uplatnenia procesných práv stranou sporu nepochybne dochádza k predĺženiu konania. Zodpovednosť za tento stav neznáša oprávnená osoba, ale nemožno ju pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 865/2014, II. ÚS 484/2016).

9. Kontrola tohto postupu s vyvodením záveru o potrebe vrátenia veci mestskému súdu pre vady splnomocnenia zabralo najvyššiemu súdu sedem mesiacov.

10. Dĺžku dovolacieho konania bez rozhodnutia o dovolaní spôsobenú najvyšším súdom nemožno pričítať mestskému súdu len preto, že bol v mylnej predstave o bezvadnosti predloženého splnomocnenia. Takýto omyl v právnom posúdení, ktorý netreba vyjadriť osobitným rozhodovacím procesom najvyššieho súdu, nemožno prirovnáť pochybeniu mestského súdu, ktoré sa v postupe nadriadenej inštancie prejaví zrušením rozhodnutia na základe opravného prostriedku (porov. *mutatis mutandis* III. ÚS 430/2022).

11. V neposlednom rade ústavný súd berie v okolnostiach prerokúvanej veci do úvahy, že existencia vady splnomocnenia, ktorú podľa názoru najvyššieho súdu mestský súd neodstránil, má pôvod v konaní samotného sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu.

12. Už v uznesení o odmietnutí v poradí tretej ústavnej sťažnosti ústavný súd upriamil pozornosť sťažovateľa na skutočnosť, že miera právnej neistoty sťažovateľa v dovolacom konaní je nepochybne nižšia, ako to je v prípade právnej neistoty v čase, keď vo veci nie je právoplatne rozhodnuté (porov. II. ÚS 321/2024).

13. S prihliadnutím na nižšiu mieru právnej neistoty sťažovateľa po právoplatnom meritórnem rozhodnutí vo veci, na nemožnosť pričítať dĺžku dovolacieho konania pred najvyšším súdom mestskému súdu, ako aj na správanie sťažovateľa, ktorým prispel k predĺženiu dovolacieho konania, preto podľa ústavného súdu sťažovateľom namietaný nesústreďený postup mestského súdu majúci dopad na dĺžku dovolacieho konania nedosahuje intenzitu porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Uvedené je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu